

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/108/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6223201036
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová ml.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6223201036.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti A., B., nar. XX.XX.XXXX, C., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky E. A., nar. XX.XX.XXXX, F. XXX, G., t.č. H. XX, H. H. a otca E. A., nar. XX.XX.XXXX, F. XXX, G., t.č. ÚVTOS Sučany, o zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom pôvodne podaným na Okresný súd Veľký Krtíš dňa 18.05.2023 sa otec domáha zníženia výživného na maloleté deti na sumu minimálneho výživného na každé dieťa zvlášť, a to vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Zníženie vyživovacej povinnosti na minimálnu výšku odôvodňoval zmenou pomerov na jeho strane spočívajúcich v jeho zlom zdravotnom stave, v dôsledku ktorého od nástupu do výkonu trestu odňatia slobody nebol a ani nemôže byť v ÚVTOS pracovne zaradený. Poukázal, že k uvedenej zmene pomerov došlo už v čase stanovenia výživného rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 13P/126/2019. Uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 13P/126/2019 bolo manželstvo s matkou maloletých rozvedené, pričom výrok o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 06.06.2022. Maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a jemu ako otcovi mal. bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej B. výživným v sume 100,- €, Silvie výživným v sume 110,- €, D. výživným v sume 90,- €, to vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Súd v tomto rozsudku konštatoval, že je možné vzhľadom k možnostiam o schopnostiach otca dosahovať príjem cca 525,65 €, kedy po odpočítaní sumy 300,- € od sumy potenciálneho čistého zárobku otca mu ostane mesačne k dispozícii suma 225,65 €, čo je viac ako 103 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu určenú podľa zákona č. 601/2003 Z. z. v spojení s Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR c. 244/2021 Z. z. o úprave súm životného minima. Súd tak konštatoval, že je v možnostiach a schopnostiach otca maloletých detí uhrádzať výživné v celkovej sume 300,- € a zo zvyšku uhradiť svoje osobné potreby. Ďalej uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10T/7/2020-828 zo dňa 11. 10. 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5T/122/2021 zo dňa 07. 12. 2021 bol právoplatne odsúdený, pričom mu bol uložený trest odňatia slobody na 7 rokov nepodmienečne. Od septembra 2019 sa nachádzal vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica a v čase vydania rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 13P/126/2019 vykonával trest odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Košice Šaca, kde už vtedy nebol pre zlý zdravotný stav pracovne zaradený. V súčasnosti vykonáva trest v ÚVTOS pre mladistvých v Martine - Sučany a pre pretrvávajúci zlý zdravotný stav nie je stále pracovne

zaradený. Trpí schizofréniou a podstupuje medikamentóznou psychiatrickú liečbu. V súčasnej dobe sa jeho zdravotný stav výrazne skomplikoval a momentálne je po ťažkom záchvate a dlhodobej liečbe v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a ÚVTOS v Trenčíne, kde sa podroboval liečbe vážneho zápalu pankreasu. V budúcnosti ho v závislosti od výsledkov CT čaká aj operačný zákrok. Pred vzatím do väzby a aj v súčasnosti je jediným konateľom a spoločníkom spoločnosti K.S.M. s.r.o.. Súd pri svojom rozhodnutí neprihliadal na obsah odpovede Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Veľký Krtíš, z ktorej vyplynulo, že spoločnosť K.S.M. s.r.o. dosiahla za rok 2018 výsledok hospodárenia pred zdanením 1.111,13 €, čo predstavuje pred zdanením sumu 92,59 €. Príjem z podnikania momentálne nemá, lebo je vo výkone trestu. V dôsledku reálneho stavu v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody nie je pre pretrvávajúci a nevyliciteľný zlý psychický zdravotný stav pracovne zaradený a momentálne nemá žiadny príjem z pracovnej činnosti. Vzhľadom k legislatívnym úpravám sa zmenila pozitívne aj situácia matky maloletých, kedy sa zvýšil daňový bonus na dieťa, zvýšila sa výška rodinných prídavkov a ďalších úľav a príspevkov štátu až 200,- € na dieťa, čiže 600 € na tri maloleté deti a navyše v roku 2023 je možné od mája získať pre maloletých aj dotáciu na stravovanie, takže aj obedy v škole môžu mať mal. deti zabezpečené bezplatne. Na základe tohto predpokladá, že aj po znížení výživného mal. deti neutrpia ujmu a ich potreby budú plne zabezpečené. Uviedol, že jeho rodina, matka, brat, sestra a neter - krstná matka mal. detí sa o mal. deti zaujímajú, prispievajú im vreckovým, vecnými darmi ako je oblečenie, knihy, kozmetika a hračky a zabezpečujú im aj pobyt na relaxačných aktivitách a výletoch, obdarúvajú ich na sviatky. S deťmi sú v pravidelnom kontakte. Veľmi mu na mal. záleží, ale v momentálnej situácii nie je schopný platiť výživné v súdom určenej výške, nemá možnosť byť pracovne zaradený. Jeho lásku k deťom dokladuje aj to, že im daroval všetok svoj nehnuteľný majetok, pôdu, lesy, rodinné domy, pozemky a trvalé trávnaté porasty nemalej hodnoty.

2. Matka v písomnom podaní doručenom súdu dňa 26.07.2023 s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasila, pričom potvrdila, že sa jej finančná situácia zmenila k lepšiemu, ale aj výdavky dospievajúcich detí sú vyššie s ohľadom na stravovanie, oblečenie, či hygienické potreby a postupné zvyšovanie záujmov o šport a iné spoločenské aktivity.

3. Opatrovník sa k návrhu vyjadril písomným podaním zo dňa 17.07.2023, v ktorom uviedol, že odporúča návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti zamietnuť, pretože zníženie výživného by nebolo v prospech mal. detí. Sociálnym šetrením zistil, že matka sa o deti riadne stará, v jej starostlivosti nezistil žiadne nedostatky. Matka namiesto výživného od otca dostáva náhradné výživné od úradu, a to by sa jej v takomto prípade znížilo, pričom náhradné výživné je pre deti veľká pomoc. Matka pred opatrovníkom uviedla, že otec už v čase úpravy práv k deťom na čas po rozvoде bol vo výkone trestu. Náklady na maloleté deti neustále rastú, a preto nie je dôvod na zníženie výživného.. S deťmi býva v 3 - izbovom byte so starými rodičmi, ktorí sú vlastníkami bytu. Matka s dvoma deťmi má k dispozícii jednu izbu – 2 postele, z toho jedna je rozťahovacia, stolík a skrine. Najstaršia dcéra má posteľ v spálni, kde má kútik so stolíkom na učenie a skriňu. V tej izbe spí aj stará mama. Starý otec spí v obývačke. Ostatné príslušenstvo užívajú všetci spoločne. Starým rodičom na domácnosť prispieva matka sumou 500,- €, čo zahŕňa bývanie a stravu, s tým, že matka ešte robí aj nákupy do domácnosti. Matka detí je zamestnaná na Notárskom úrade JUDr. Vozárovej, ako administratívny pracovník, s príjmom cca 1.000,- €, vrátane daňového bonusu. Okrem toho poberá prídavky na deti, iný príjem nemá. Mesačne platí telefón v sume 20,- €. Otec je stále vo výkone trestu, a to od roku 2019, kedy dostal 7 rokov nepodmienečne. Na deti jej neprispieva, preto si uplatňuje náhradné výživné. Otec sa s matkou a aj s maloletými deťmi kontaktuje telefonicky. Posledné 2 mesiace poslal otec nejaké financie z výkonu trestu. Maloletá B. ukončila ZŠ Radvanská 1 a bola prijatá na Strednú odbornú školu informačných technológií na Tajovského ulici v Banskej Bystrici – odbor informačné technológie. Do školy bude chodiť autobusom, bude sa pravdepodobne stravovať v škole. Náklady na školu zatiaľ uviesť nevedela. Na začiatku školského roka by mali mať v škole adaptačný proces, ktorý bude stáť 35,- €, bližšie náklady na školu ešte nevie. Maloletá sa venuje volejbalu, kde mesačne platí 40,- €. Bude potrebné jej kúpiť športové potreby a oblečenie. Inak má maloletá záujmy primerané veku. Ošetrojúcou lekárkou dieťaťa je MUDr. Kasperová. Špecializované ambulancie dieťa nenevštevuje, ale musí ísť na očné, nakoľko maloletá nosí okuliare a potrebuje šošovky kvôli športu. Inak je zdravá, lieky sa jej kupujú len v prípade akútneho ochorenia. Maloletá C. I. 7.ročník ZŠ Radvanská. Do školy chodí pešo, stavovala sa v škole, ale aj doma. Kupujú sa jej priebežne školské pomôcky. Platí 20,- € ročne na ZRPŠ a do triedneho fondu 10,- € polročne. Pracovné zošity stáli 30,- €, bežné školské pomôcky okolo 50,- €. Ošetrojúcou lekárkou dieťaťa je tiež MUDr. Kasperová. Špecializované ambulancie nenevštevuje. Lieky sa jej kupujú len v prípade akútneho ochorenia a pre prevenciu jej kupuje matka kolagén na kolená, nakoľko maloletá hrá

futbal. Hrá za DUKLA Banská Bystrica, kde sa mesačne platí 20,- € a v prípade potreby sa kupujú športové pomôcky a oblečenie. Inak má dieťa záujmy primerané veku. Maloletá má náklady na cestové a na tréningy. Maloletý D. ukončil 3.ročník ZŠ Radvanská, do školy chodí peši, stravuje sa v škole za 50,- €, teraz to bude iná suma. Školský klub stojí 20,- € mesačne. Má záujmy primerané veku. Je zdravý, špecializované ambulancie nenavštevuje. Náklady na školu sú také ako u staršej sestry. Okrem toho kupuje matka deťom oblečenie, obuv, stravu, platí im jednorazové poplatky do školy a všetko čo deti potrebujú.

4. Otec bol vypočutý v ÚVTOS Sučany prostredníctvom dožiadaného súdu. Z vyjadrenia otca zo dňa 06.09.2023 vyplynulo, že na návrhu na zníženie výživného trvá. Ďalej uviedol, že vyživovaciú povinnosť voči maloletým deťom si neplní vôbec, nakoľko výživné v tak vysokej sume, spolu 300,- € mesačne nedokáže platiť. Na výžive detí sa nepodieľa ani žiadnym iným spôsobom, nekupuje im darčeky, ošatenie, obuv, hračky, či školské pomôcky. Občas kúpi maloletým deťom niečo jeho mama (stará mama), alebo brat, pričom jeho príbuzní dávajú cca každý mesiac peniaze matke. S matkou komunikuje telefonicky a má od nej informácie o maloletých. S maloletými deťmi je tiež v telefonickom kontakte, snaží sa im volať každý deň, na osobné návštevy za ním nechodí. Majú spolu pekný vzťah, rozprávajú mu o škole, o krúžkoch, ako sa majú a ako sa im darí. Pred vzatím do väzby dňa 24.09.2019 podnikal, mal firmu KSM s.r.o., kde mu pomáhala aj matka detí. Firma nie je ešte zrušená, ale nevykonáva žiadnu činnosť, nie je z nej žiaden zisk, pričom ročne mala zisk cca 5.000,- €. Od vzatia do väzby doteraz nebol v ÚVTOS pracovne zaradený, zrejme z dôvodu jeho psychiatrického ochorenia - schizofrénie, na ktoré sa aj lieči, od decembra 2021 berie lieky. V marci 2023 bol viac ako mesiac hospitalizovaný v nemocnici v Trenčíne z dôvodu bolestí žalúdka, ktoré stále pretrvávajú, aktuálne berie na žalúdok lieky. V októbri 2023 má podstúpiť operáciu žlčníka. Nevlastní žiadne motorové vozidlo, motorku, nehnuteľnosti, či hnutelnosť väčšej hodnoty. Bankový účet má iba jeden, z dôvodu množstva exekúcií na ňom nie je žiaden zostatok. Pred nástupom do ÚVTOS boli jeho mesačné výdavky cca 300,- €, v ÚVTOS má zvýšené výdavky na lieky, pričom mu na to posielala peniaze jeho mama a brat. Okrem maloletých detí nemá inú vyživovaciú povinnosť. Výkon trestu mu končí 24.09.2029. V súčasnosti vo výkone študuje, učí sa za stolára, ide o 2- ročné učilište, pričom momentálne je v 2. ročníku. Výživné žiada znížiť odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvođe, pretože už v tom čase bol v ÚVTOS. Zároveň uviedol, že súhlasí, aby súd vo veci pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti, na pojednávanie sa nedostaví.

5. Súd konal a rozhodol v zmysle § 180 CSP v neprítomnosti otca, nakoľko otec uviedol, že sa pojednávania nezúčastní a súhlasil s tým, aby súd vo veci pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti.

6. Matka na pojednávaní dňa 09.10.2023 uviedla, že nesúhlasí s návrhom na zníženie výživného, pretože výdavky na deti sa zvyšujú, deti sú staršie. Od júna 2023 poberá na deti aj náhradné výživné a to z dôvodu, že otec si vôbec neplnil vyživovaciú povinnosť. Dva krát jej prišlo výživné, ktoré bolo otcovi stiahnuté v exekúcií, avšak nebolo v plnej sume. Maloletá B. má teraz 16 rokov, navštevuje 1. ročník strednej školy v Banskej Bystrici, do školy chodí autobusom, cestovné je cca 12 – 15,- € mesačne, stravné v škole cca 50,- € mesačne. ZRPŠ v škole cca 40,- € na rok, adaptačný proces, kedy boli dva dni spoločne ako trieda, aby sa spoznali, stál 35,- €, učebnica angličtiny bola 15,- €, školské pomôcky na začiatku roka boli 25,- €. Maloletá chodí na volejbal, kde sa uhrádza 40,- € mesačne. Je vedená v očnej ambulancii, nosí okuliare, naposledy sa jej zakupovali v novembri 2022, stáli 160,- €. Nebýva často chorá, neužíva pravidelne lieky, iba vitamíny, za ktoré sa platí cca 4,- € mesačne. Maloletá C. má 13 rokov, navštevuje 7. ročník základnej školy, do školy chodí pešo. V škole sa stravuje, obedy sú 0,80 € za jeden obed, stravuje sa ale viac doma. Na ZRPŠ sa platilo 20,- €, na začiatku roka učebnice boli 30,- €, školské pomôcky 30,- €. Maloletá chodí na futbal, kde sa platí 20,- € mesačne, cestovné na tréningy a zápasy je zhruba 5,- € mesačne. Maloletá nebýva často chorá, nie je vedená v špecializovanej ambulancii, neužíva pravidelne lieky, iba vitamíny, kolagén, kde sa platí 10,- € mesačne. Oblečenie, obutie na každé z dievčat je zhruba 30 – 40 € mesačne. Maloletý D. má 9 rokov, navštevuje 4. ročník ZŠ, do školy chodí pešo, v škole sa stravuje, obedy sú tiež 0,80 € za obed. ZRPŠ je 15,- € na rok, triedny fond, učebnice 45,- €, školské pomôcky boli 30,- € na začiatku roka. V rámci školy má krúžky šach a pohybový, tam sa ešte nič neplatilo. Nebýva často chorý, neužíva pravidelne lieky, nie je vedený v špecializovanej ambulancii. Užíva iba vitamíny, kde sa platí tiež cca 3,- € mesačne. Náklady na oblečenie, obutie maloletého sú tiež cca 30 – 40 € mesačne. Matka potvrdila, že maloleté deti dostávajú ešte financie od starej mamy alebo od švagra, od švagrinej aj oblečenie. Otec je v kontakte s deťmi zhruba každý deň aj telefonicky, keď sa dalo tak aj cez videohovor, teraz dlhšie nebol, nakoľko mal zdravotné problémy. Ako rodičia sú spolu v kontakte tiež telefonicky. Jej príjem je cca 1.000 € mesačne

vrátane daňového bonusu, poberá aj rodinné prídavky. Iný príjem nemá. Okrem detí inú vyživovaciu povinnosť nemá. Nevlastní nehnuteľnosti. Z hnuiteľných vecí vlastní motorové vozidlo, ktoré už nemá, manžel ho ešte predal, nie je však odhlásené, nevie, kde je v súčasnosti. Nemá zdravotné obmedzenie ani invaliditu. Bývajú s deťmi v 3-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jej rodičov, býva tam ona, deti a jej rodičia. Prispieva rodičom na nájomné, stravu 500,- € mesačne, platí si telefón 20,- € mesačne, telefón pre deti - kredit dobíja zhruba cca po 7,- € na tri mesiace. Drogéria a kozmetika je cca 30 – 40 € mesačne.

7. Opatrovník na pojednávaní dňa 09.10.2023 odporučil návrh otca na zníženie výživného zamietnuť, nakoľko zníženie výživného by nebolo v prospech maloletých detí. Aj keď otec nehradí výživné, matka tieto prostriedky môže dostávať od úradu, pričom ak by bolo výživné znížené, znížili by sa aj prostriedky, ktoré úrad poskytuje formou náhradného výživného.

8. Z opatrovaneckého spisu maloletých detí vyplýva, že naposledy bolo o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš, sp. zn. 13P/126/2019-265 zo dňa 16.02.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 17CoP/17/2022-235 zo dňa 25.05.2022, právoplatný dňa 06.06.2022, ktorým súd rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí, na čas po rozvode ich zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia sú oprávnení ich zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých B. výživným v sume 100,- €, na Silviu výživným v sume 110,- € a na D. výživným v sume 90,- € vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Zároveň bol upravený aj styk otca s maloletými deťmi, a to na každú stredu v časovom rozmedzí od 16.00 hod. do 16.20 hod. telefonicky a každú prvú nedeľu v mesiaci od 10.00 hod. do 10.20 hod. prostriedkami elektronickej komunikácie určenými na prenos obrazu i zvuku s tým, že matka je povinná zabezpečiť prítomnosť maloletých detí pri styku s otcom telefonicky a formou prostriedkov elektronickej komunikácie určených na prenos obrazu i zvuku a to poskytnutím telefonického čísla otcovi a zabezpečením telefonického zariadenia a zariadenia s aplikáciou umožňujúcou prenos obrazu i zvuku. Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10T/7/2020-828 zo dňa 11.10.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5T/122/2021 zo dňa 07.12.2021 bol otec uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby vo vzťahu k matke maloletých detí, čoho svedkom bola aj najstaršia maloletá dcéra a za zločin vydierania, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov nepodmienečne.

9. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš súdu potvrdením zo dňa 14.08.2023 oznámil, že otec bol naposledy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie v roku 2008. Dávku pomoci v hmotnej núdzi poberal naposledy v roku 2007. V súčasnosti nepoberá žiadne dávky vyplácané úradom.

10. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica potvrdením zo dňa 21.08.2023 oznámil, že matka nie je evidovaná ako uchádzať o zamestnanie. Nie je poberateľkou dávky pomoci v hmotnej núdzi. Od 10/2007 poberá prídavok na maloleté deti, aktuálne v sume 60,- € mesačne na každé dieťa.

11. Lustráciou v Sociálnej poisťovni mal súd preukázané, že rodičia nepoberajú žiadne dávky vyplácané sociálnou poisťovňou.

12. Z daňového priznania k dani z príjmov obchodnej spoločnosti K.S.M., s.r.o, za zdaňovacie obdobie 2022 vyplynulo, že otec podával za spoločnosť daňové priznanie, pričom základ dane za dané obdobie bol vo výške 2.500,04 € , čo je cca 208,- € mesačne ako základ dane.

13. Z oznámenia zamestnávateľa matky JUDr. Daniely Vozárovej, notárky, zo dňa 14.08.2023 vyplynulo, že priemerná mesačná mzda matky v čistom je 874,- €, pričom si uplatňuje na deti aj daňový bonus, naposledy v priemere vo výške 128,- € mesačne na 1 dieťa. Matka je u zamestnávateľa zamestnaná od 12.10.2020 ako administratívna pracovníčka.

14. Lustráciou v katastri nehnuteľností z LV č. XXX vyplýva, že otec je podielovým spoluvlastníkom lesného pozemku v katastrálnom území F., okres Veľký Krtíš, parcela registra „E“, ktorý má v spoluvlastníckom podiele 50/1083. Z LV č. XXX vyplýva, že otec mal. je spoluvlastníkom ostatnej plochy a trvalých trávnatých porastov, v katastrálnom území F., okres Veľký Krtíš, parcela registra „E“, ktorý má v spoluvlastníckom podiele 50/1083. Na matku nie je evidované vlastníctvo žiadnej nehnuteľnosti na území SR.

15. Lustráciou v bankách bolo zistené, že matka maloletých má evidovaný bankový účet v ČSOB, a.s. s účtovným zostatkom ku dňu 06.10.2023 vo výške 94,95 €. Otec mal. má evidovaný bankový účet v m-BANK s.a. s účtovným zostatkom ku dňu 05.10.2023 vo výške 3,97 €.

16. Z výpisu z Obchodného registra mal súd preukázané, že otec je od 04.12.2012 konateľom a jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti K.S.M., s.r.o.,.

17. Z výpisu zo živnostenského registra mal súd preukázané, že otec pod obchodným menom E. A. G., IČO: XX XXX XXX, ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých oblastiach ku dňu 05.10.2012.

18. Okresný dopravný inšpektorát v Banskej Bystrici súdu oznámil, že matka je zapísaná ako držiteľka osobného motorového vozidla zn. Peugeot 405, EVČ: VK 104 AX. Vozidlo je na základe rozhodnutia exekútorského úradu JUDr. Cimmermanovej v rámci exekúcie vedenej pod č. EX 328/11 od 19.05.2011 blokovávané.

19. Lustráciou v ZVJS bolo zistené, že otec na základe rozhodnutia Okresného súdu Veľký Krtíš, sp.zn. 10T/7/2020 vykonáva trest v ÚVTOS v Sučanoch, od 24.09.2019 do 24.09.2026.

20. Z oznámenia Nemocnice pre obvinených a odsúdených a ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Trenčín zo dňa 16.08.2023 súd zistil, že otec bol na psychiatrickom oddelení hospitalizovaný v termíne od 18.05.-20.07.2021 z dôvodu skúmania duševného stavu. Na internom oddelení bol hospitalizovaný opakovane v termíne od 30.03.-10.05.2023 (prijatý s diagnostikou akútna pankreatitída s rozpadom tkaniva pankreasu) a v termíne 20.06.-04.07.2023 za účelom kontrolného CT vyšetrenia v oblasti pankreasu, ktoré preukázalo postupnú konsolidáciu pomerov v oblasti pankreasu.

21. Z oznámenia Nemocnice pre obvinených a odsúdených a ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Trenčín zo dňa 27.09.2023 súd zistil, že otcovi mal. bol určený termín odstránenia žlčníka pre prítomnosť žlčnkových kameňov na 06.10.2023. Zároveň im nie sú známe bližšie informácie o aktuálnom zdravotnom stave odsúdeného. O prípadnom zaradení odsúdeného rozhoduje praktický lekár ústavu, prihliadajúc k aktuálnemu zdravotnému stavu konkrétnej osoby a pracovným možnostiam v ústave.

22. Z oznámenia ÚVTOS pre mladistvých, Sučany zo dňa 14.08.2023 súd zistil, že otec nie je v ÚVTOS pracovne zaradený, nemá žiadnu pracovnú odmenu. Využil možnosť vzdelávania – opracovanie dreva a po ukončení štúdiá chce pracovať v odbore.

23. Z oznámenia ÚVTOS Sučany zo dňa 06.10.2023 vyplynulo, že odsúdený v zariadení nepracuje, lebo študuje. Toho času je hospitalizovaný v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a ÚVTOS Trenčín.

24. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

25. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol opätovne rozhodnúť o výživnom (zníženie, zvýšenie, resp. zrušenie) je zmena pomerov, a to jednak na strane dieťaťa ako oprávneného, ako aj na strane povinného rodiča, alebo na oboch stranách. V zmysle platnej judikatúry je potrebné prihliadnúť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak tieto môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia pôvodného rozhodnutia.

28. Skutočnosť, že sa otec maloletého dieťaťa ako povinný platíť výživné dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Nemôže ísť ani o dôvod, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platíť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. V prípade povinného, ktorého osobná sloboda je obmedzená, však súd musí pri stanovení výšky výživného vychádzať aj z reálnych možností povinného počas obdobia obmedzenia jeho osobnej slobody, pretože v tomto čase sa povinný objektívne nemôže uplatniť slobodne na trhu práce. (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. februára 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018)

29. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skúmal, či v danom prípade nastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného na maloleté deti. Vykonaným dokazovaním v danej veci má súd preukázané, že naposledy bolo o výživnom na maloleté deti rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš, sp. zn. 13P/126/2019-265 zo dňa 16.02.2022, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica, sp.zn. 17CoP/17/2022-235 zo dňa 25.05.2022, právoplatný dňa 06.06.2022 v rámci rozvodového konania, kedy bola otcovi určená povinnosť prispievať na výživu maloletej B. výživným v sume 100,- €, Silvie výživným v sume 110,- € a D. výživným v sume 90,- € vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvoze manželstva. O výživnom na maloleté deti rozhodoval súd v dôsledku prebiehajúceho rozvodového konania rodičov, pričom takto určená vyživovacia povinnosť bola po odvolaní otca potvrdená aj odvolacím súdom. V čase podania návrhu na rozvod a s tým spojenou úpravou práv a povinností k maloletým deťom sa už maloleté deti s matkou bývali u starých rodičov zo strany matky v Banskej Bystrici. V tom čase mala maloletá B. 14 rokov, navštevovala 8. ročník ZŠ, nenavštevovala záujmové krúžky, náklady na ňu boli v priemere 250,- € ako ustálil prvostupňový súd. Maloletá C. mala v tom čase 11 rokov, navštevovala 6. ročník ZŠ, navštevovala záujmový krúžok- futbal a priemerné mesačné náklady na ňu boli vo výške 270,- € ako ustálil prvostupňový súd. Maloletý D. mal v tom čase 8 rokov, navštevoval 2. ročník ZŠ, nenavštevoval žiaden záujmový krúžok, pričom priemerné mesačné náklady na neho boli vo výške 235,- €, ktorú ustálil prvostupňový súd. Všetky deti boli v tom čase zdravé, zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť u nich neboli. Otec sa už v čase rozhodovania o výživnom nachádzal v ÚVTOS, na čo súd už v tom čase prihliadal, vysporiadal sa s argumentami otca v tomto smere, čo potvrdil aj odvolací súd. Otec mal dokončené základné vzdelanie. V tom čase bol jediným konateľom spoločnosti K.S.M., s.r.o., kde súd v tom čase konštatoval, že môže vzhľadom na zásadu potenciality príjmu dosahovať aspoň príjem na úrovni minimálnej mzdy v národnom hospodárstve, t.j. 525,65 €. Okrem maloletých detí iné vyživovacie povinnosti nemal. Matka bola na začiatku konania nezamestnaná, ale v čase rozhodnutia už dosahovala príjem 665,- € a poberala aj daňový bonus v priemernej výške 106,16 €, čo sa zohľadnilo v rámci určenia výšky výživného na maloleté deti. Stará matka zo strany otca mesačne prispievala na maloleté deti sumou cca 50,- € na všetky, čo je cca 17,- € na jedno dieťa.

30. V súčasnosti má súd preukázané, že od poslednej úpravy výživného uplynula doba viac ako 1 a pol roka, pričom deti sú vekovo staršie, pribudli im záujmové krúžky, náklady na maloleté deti sa zvýšili aj v dôsledku inflácie a všeobecne zvyšujúcich sa cien. Maloletá B. má 16 rokov, navštevuje už strednú školu, s čím sa u nej zvýšili náklady na školu, školské pomôcky, dopravu do školy, pribudol jej záujmový krúžok- volejbal, kde sa platí 40,- € mesačne a navštevuje aj špecializovanú ambulanciu - očnému lekárovi, v súvislosti s čím sú zvýšené náklady na kúpu dioptrických okuliarov, pričom kvôli športu plánuje prejsť na kontaktné šošovky. Náklady na mal. B. sa v súčasnosti pohybujú v priemere v sume cca 305,- € mesačne (cestovné 12,- € mesačne, stravné 50,- € mesačne- nie je dotácia na stravu na SŠ, ZRPŠ 40,- € na rok = 3,33 € mesačne, adaptačný proces 35,- € = 2,92 € mesačne, učebnica angličtiny 15,- € = 1,25 € mesačne, školské pomôcky na začiatku roka 25,- € = 2,- € mesačne, volejbal 40,- € mesačne, vitamíny

4,- € mesačne, oblečenie, obutie 40,- € mesačne, okuliare 160,- € rok = 13,30 € mesačne, mobil cca 2,- € mesačne- kredit, pomerná časť nákladov na bývanie, stravu a drogériu doma 500,- € / 4osoby – matka + maloleté deti = 135,- € mesačne - 1 osoba). Maloletá C. má 13 rokov, chodí do 7. ročníka ZŠ, naďalej má záujmový krúžok - futbal v DUKLE Banská Bystrica, s čím sú spojené výdavky – mesačný poplatok 20,- € a výdavky s cestovaním na tréningy a zápasy. Náklady na maloletú C. sa v súčasnosti pohybujú v priemere v sume cca 255,- € mesačne (strava v škole vrátane dotácie 0,80 €/ deň pri cca 21 dňoch suma cca 17,- € mesačne, školský klub 20,- € mesačne, ZRPŠ 20,- € na rok = 1,66 € mesačne, triedny fond 10,- € polročne = 1,66 € mesačne, na začiatku roka učebnice 30,- € = 2,50 € mesačne, školské pomôcky 30,- € = 2,50 € mesačne, oblečenie, obutie 30,- € mesačne + športové oblečenie 20,- € až 30,- € mesačne, futbal 20,- € mesačne, cestovné na tréningy a zápasy 5,- € mesačne, kolagén 10,- €, mobil cca 2,- € mesačne - kredit, mesačne a pomerná časť na bývanie, stravu, drogériu doma 135,- € mesačne). Maloletý D. je tiež vekovo starší, má 9 rokov a navštevuje 4. ročník ZŠ, rovnako mu pribudli záujmové krúžky v rámci školy, ktoré sú nateraz bezplatné. Náklady na maloletého D. sa v súčasnosti pohybujú v priemere v sume 235,- € mesačne (pomerná časť na bývanie, stravu, drogériu doma 135,- € mesačne, strava v škole vrátane dotácie 0,80 €/ deň pri cca 21 dňoch suma cca 17,- € mesačne, ZRPŠ 15,-€ na rok = 1,25 € mesačne, na začiatku roka triedny fond, učebnice 45,- € = 3,75 € mesačne, školské pomôcky 30,- € = 2,50 € mesačne, oblečenie, obutie 30,- € mesačne, kredit na mobil cca 2,- € mesačne). Plynutím času tak došlo k fyzickému a duševnému vývoju maloletých detí, zvýšeniu nárokov na ich odôvodnené potreby od každodenných bežných výdavkov na bývanie, stravu, ošatenie, hygienu, po zvýšené výdavky v súvislosti s plnením si školských povinností i záujmových krúžkov. Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že bola preukázaná zmena pomerov na strane maloletých detí.

31. Súd mal však preukázanú zmenu pomerov aj na strane matky, ktorej sa zvýšil príjem. V súčasnosti dosahuje príjem cca 1.260,- € mesačne vrátane daňového bonusu, poberá aj prídavky na deti, spolu vo výške 180,- €, čo je mesačne cca 1.440,- €. Napriek zmene pomerov na strane maloletých detí súd zohľadnil aj zvýšený príjem matky na základe čoho konštatuje, že nie je v súčasnosti dôvod na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom. Súd na strane otca uvádza, že u otca sa oproti situácii v čase pôvodného rozhodovania o výživnom zmenila jediné tá skutočnosť, že bol v ÚVTOS niekoľko krát hospitalizovaný (pre diagnostiku psychiatrického ochorenia, pre ochorenie pankreasu a pre operáciu žlčníka, ktorú absolvoval 06.10.2023). V prvom rade súd uvádza, že skutočnosť výskytu možného psychiatrického ochorenia u otca, ktoré je podľa jeho vyjadrenia ambulantne liečené, nepredstavuje samo o sebe prekážku zaradenia do práce. Navyše toto ochorenie už mal podľa vlastného vyjadrenia v čase posledného rozhodovania o výživnom, keďže uviedol, že psychiatrické lieky berie od roku 2021. V prípade operácie žlčníka i ochorenia pankreasu ide o novú skutočnosť, ale prechodného charakteru, kedy je nemocnicou konštatovaný ustálený stav, a teda po doliečení môže byť rovnako zaradený do pracovného procesu v ÚVTOS, nejedná sa o ochorenie, ktoré by ho diskvalifikovalo z možnosti zamestnania ani v bežnom živote, mimo ÚVTOS. Súdu tak bolo na základe uvedených skutočností preukázané, že u otca nejde o také závažné zhoršenie zdravotného stavu, ktoré by malo byť dlhodobejšieho charakteru a ktoré by predstavovalo objektívnu skutočnosť pre zníženie výživného. Súdu bolo ďalej preukázané, že otec sa v ÚVTOS dovzdeláva, robí si rekvalifikáciu na stolára, aby mohol v danom odbore pracovať v rámci ÚVTOS, čo sám otec potvrdil. Po dokončení takéhoto vzdelávania otcovi nič nebráni v tom sa zaradiť do pracovného procesu v ÚVTOS, z ktorého dôvodu si aj zvyšuje špecializáciu ako sám uviedol. Na základe uvedeného tak súd konštatuje, že otcom uvádzané skutočnosti nezakladajú takú podstatnú zmenu pomerov na jeho strane, ktoré by odôvodňovali zníženie výživného.

32. Pokiaľ sa otec domáhal zníženia výživného odo dňa právoplatnosti výroku o rozvode manželstva, súd uvádza, že touto skutočnosť sa zaoberal ako pôvodný prvostupňový súd, tak aj odvolací súd už v rámci rozvodového konania, ktorý rozhodnutie o rozvode a plnení vyživovacej povinnosti ku dňu právoplatnosti výroku o rozvode manželstva potvrdil ako vecne správne rozhodnutie. Súd už v tom čase prihliadal na tú skutočnosť, že otec je v ÚVTOS, kde ani v tom čase nebol pracovne zaradený a vychádzal z najmä z potenciality príjmu otca, ktorá ostáva naďalej zachovaná, táto sa doposiaľ na strane otca nezmenila. Na danom mieste súd poukazuje, že v tomto konaní súd nie je oprávnený skúmať správnosť pôvodného rozhodnutia o výživnom formou reparácie pôvodnej výšky výživného. Súd v tomto konaní len skúma či nastala taká zmena pomerov na strane oprávneného alebo povinného na výživné od posledného rozhodnutia, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného, pričom takáto skutočnosť nenastala. V danom prípade súd poukazuje aj na to, že otec je v ním popisovanej osobnej a finančnej situácii práve z dôvodu znášania dôsledkov jeho protiprávnej a nezákonnej činnosti, za ktorú

bol právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody, ktorý vykonáva, a to navyše pre trestný čin, ktorého sa dopustil vo vzťahu k matke maloletých detí, keď svedkom tohto konania boli aj maloleté deti. Uložený nepodmienečný trest a výkon tohto trestu otcom nemôže byť na ujmu maloletých detí, ktoré sú výživou odkázané na oboch svojich rodičov a nemôže byť dôvodom na zníženie jeho vyživovacej povinnosti, a to ani v situácii, že otec v súčasnosti nie je pracovne zaradený v ÚVTOS. Na základe uvedeného tak súd nemal na strane otca preukázanú žiadnu objektívnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného na maloleté deti.

33. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v predmetnej veci nezistil. Účastníci konania si znášajú trovy, ktoré im v konaní vznikli sami (trovy právneho zastúpenia, súdne poplatky).

34. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa matka a opatrovník maloletých detí vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a doplňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolaí súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti – Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).